

NEW YORK TIMES BESTSELLER

POLIBEK VÍTĚZŮ

MARIE
RUTKOSKI

FRAGMENT

Polibek vítězů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

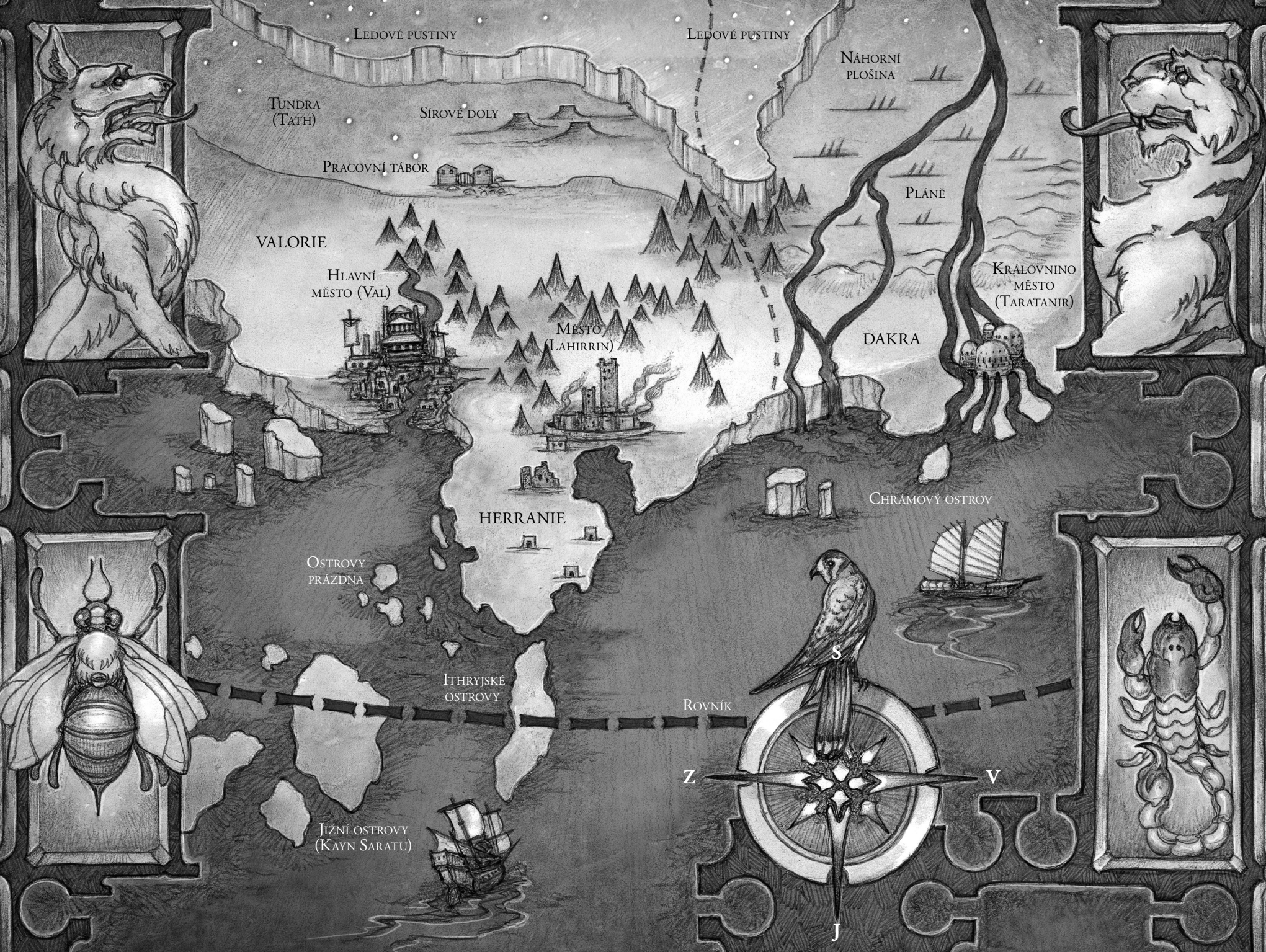
FRAGMENT

Marie Rutkoski

Polibek vítězů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

LEDOVÉ PUSTINY

LEDOVÉ PUSTINY

NÁHORNÍ PLOŠINA

TUNDRA (TATH)

SÍROVÉ DOLY

PRACOVNÍ TÁBOR

VALORIE

HLAVNÍ MĚSTO (VAL)

MĚSTO (LAHIRRIN)

PLÁNĚ

KRALOVNINO MĚSTO (TARATANIR)

DAKRA

CHRÁMOVÝ OSTROV

HERRANIE

OSTROVY PRÁZDNÁ

ITHRYJSKÉ OSTROVY

ROVNIK

JIŽNÍ OSTROVY (KAYN SARATU)

Z

S

V

J

POLÍBEK VÍTĚZŮ

NAPSALA

MARIE RUTKOSKI

POLLIBEK

VÍTĚZŮ

Pro Sarah Mesleovou

VYPRÁVĚL PŘÍBĚH SÁM SOBĚ.

Tedy nejprve ne.

Zpočátku nebyl čas na myšlenky, které by přicházely ve formě slov. Tehdy byla jeho mysl ještě blaženě prázdná, bez příběhů. Blížila se válka. Blížila se přímo k němu. Arin se narodil v roce boha smrti a konečně mu to přišlo vhod. Odevzdal se svému bohu. Ten se jen usmál a přišel blíž. *Příběhy tě přivedou do hrobu*, zamumlal Arinovi do ucha. *Takže mě teď poslouchej. Poslouchej mě.*

Arin mu vyhověl.

Jeho loď se řítila po moři pryč od hlavního města Val už celou věčnost. Konečně přídí zaplula mezi flotilu lodí z východu kotvících v zálivu u Arinova města Lahirrin. Byly to válečné šalupy, snadno ovladatelné, s plachtami v modrých a zelených barvách východní královny. Patřily Arinovi, alespoň prozatím. Byl to dar dakranské královny pro nové spojence. Nebylo jich tolik, kolik by si Arin představoval. Neměly ani tolik děl, kolik by si přál.

Ale:

Poslouchej.

Přikázal kapitánovi své loď, aby zamířil k té největší z dakranských šalup. Pověřil ho, aby vedle lodi zakotvil a pak ve městě vyhledal Arinovu sestřenicí. Sám poté vstoupil na palubu dakranské šalupy a zamířil rovnou k veliteli východní flotily. Jmenoval se Xaš. Byl to štíhlý muž s neobvykle vysoko posazeným kořenem nosu a hnědou pokožkou, která se v záři pozdně jarního slunce leskla.

Arin mu pohlédl do očí. Byly černé, neustále přimhouřené a olemované žlutou barvou. Ta určovala jeho status námořního velitele. Xaš jako by věděl, co se Arin chystá říct. Zlehka se pouсмál.

„Jsou na cestě,“ oznámil mu Arin.

Vysvětlil mu, že valoriánský císař nechal otrávit vodovody hlavního města Herranie. Před několika měsíci někoho vyslal do hor k vodním pramenům, které vodovody zásobovaly. I odsud, z paluby Xašovy loď, viděl křivolakou stezku klenu-
tých valoriánských akvaduktů. Z dálky byly nepatrné, vinuly se dolů z hor jako hadi, ale přinášely něco, co Herrany oslabovalo, způsobovalo jim únavu a třes.

„Viděli mě v hlavním městě,“ pokračoval Arin. „Valoriánská loď nás pronásledovala skoro až k Ostrovům prázdná. Musíme tedy počítat s tím, že císař ví, že jsem to zjistil.“

„Co se stalo s tou lodí?“

„Obrátila se zpátky. Nejspíš pro posily a pro císařovy rozkazy.“ Arin mluvil dakranským jazykem sekavě, tvrdé slabiky slov chrllil s těžkým přízvukem. Dakranština pro něj byla stále nová.

„Zaútočí na nás.“

„Jak si můžeš být tak jistý, že jsou městské vodovody otrávené? Odkud tu informaci máš?“

Arin zaváhal. Dakranské slovo, které hledal, neznal jistě. „Od Můry,“ odpověděl svou vlastní řečí.

Xaš zúžil oči do ještě menších štěrbinek.

„Od špiona,“ našel Arin konečně to správné dakranské slovo. Otočil zlatým prstenem, který nosil na malíčku, a pomyslel na Tensena, svého ministra špionáže. Napadlo jej, že valoriánská loď, která je pronásledovala, mohla být znamením toho, že Tensena zatklí, když Arin z císařského paláce unikl. Stařec tehdy trval na tom, že chce v paláci zůstat. Mohli ho zajmout. Mučit. Donutit ho mluvit. Představoval si, co by Valoriáni nejspíš udělali...

Ne. Bůh smrti chladnou rukou pevně sevřel Arinovy myšlenky.

Ty mě neposloucháš, Arine.

Poslouchej.

„Potřebuju papír,“ pronesl Arin nahlas. „A inkoust.“

Nakreslil Xašovi mapu své země. Rozmáchlými tahy perem hbitě načrtl Herranský poloostrov. Vyšrafoval ostrůvky rozseté mezi Herranií a Valorií na jih od výběžku poloostrova. Poklepal na Ithryjský ostrov. Byl to podlouhlý kamenitý ostrov, který u nejjihnějšího výběžku Herranie vytvářel úzký průliv. „Jarní proudy v tom průlivu jsou silné a plavit se proti nim je náročné. Ale jestli se k nám blíží valoriánská flotila, určitě zvolí tuhle cestu.“

„Vyberou si cestu, po které je nejtěžší plout?“ zeptal se Xaš skepticky. „Mohli by přece obeplout ty tři ostrovy a pak zamířit na sever a podél poloostrova přímo k vašemu městu.“

„To by jim ale zabralo hodně času. Obchodníci ten průliv zbožňují. Touhle roční dobou jsou v něm proudy nejsilnější a vynášejí valeriánské lodě rovnou na práh Herranie. Tím průlivem přímo prosvíští. Císař očekává, že napadne oslabené město. Nečeká žádný odpor. Nevidí jediný důvod, proč by na to, co chce, měl čekat.“ Arin se dotkl východní strany Ithryjského ostrova a pak špičky poloostrova. „Můžeme se schovat – půlka flotily na východě poloostrova a druhá půlka na východní straně ostrova. Až se v průlivu objeví valeriánská flotila, popluje rychle. Obklopíme ji a napadneme ji z obou stran. Nebudou se moct stáhnout, ani kdyby jim přál vítr. Pokud se pokusí prchnout stejnou cestou, proudy v průlivu je strhnou zpátky.“

„Ještě ses nezmínil o tom, zda je jejich flotila početná. Protože ta naše není. A pokud je chceme napadnout z obou stran, budeme ji muset ještě rozpůlit. Už ses někdy zúčastnil námořní bitvy?“

„Ano.“

„Doufám, že nemyslíš tu ve vašem zálivu o noci Prvozimního povstání.“

Arin mlčel.

„To bylo *v zálivu*,“ usklíbl se Xaš. „V překrásné malé kolébce a v něžném vánku, který by nemluvně uhoupal k spánku. Manévrovat *tam* je hračka. Bavíme se ale o bitvě na otevřeném moři. A ty ještě *navrhuješ*, abychom naši flotilu oslabili rozdělením na dvě poloviny.“

„Myslím, že valeriánská flotila nebude veliká.“

„Tak ty *myslíš*.“

„Nepotřebuje být velká na to, aby napadla město, jehož obyvatelstvo bylo předem otupeno nějakým jedem. Město,“ dodal sarkasticky Arin, „které podle císaře nemá žádné spojence.“

„Líbí se mi přeapadení ze zálohy. Líbí se mi i to, že bychom je mezi sebe skřípli. Ale tvůj plán bude fungovat jen za předpokladu, že císař nevyšle flotilu, která by nás početně výrazně převýšila a snadno by pak obě poloviny té naší poslala ke dnu. Bude fungovat jen tehdy, pokud císař opravdu nemá tušení, že se Dakra“ – Xašův hlas teď nepokrytě prozrazoval jeho nesouhlas – „stala vašim spojencem. Císaři by se totiž rozhodně hodilo takové spojenectví rozdrtit názornou ukázkou schopností svých námořních sil. Pokud ví, že tu jsme my, možná pošle rovnou celé své loďstvo.“

„O to je bitva v průlivu lepší volbou. Pokud by se ti tedy nelíbilo víc, kdyby nás napadli tady v zálivu.“

„Téhle flotile velím *já*. *Já* mám taky víc zkušeností. Ty jsi sotva víc než jen chlapec. A ještě ke všemu *z ciziny*.“

Když Arin znovu promluvil, nebyla to jeho vlastní slova. Promlouval z něj jeho bůh. „Když ti královna nařídila plout se svojí flotilou do Herranie, komu udělila hlavní slovo ve velení? Tobě, nebo mně?“

Xašův obličej ztuhl zuřivostí. Bůh uvnitř Arina se tetelil smíchy.

„Vyplujeme okamžitě,“ rozhodl Arin.

Vody na východní straně Ithryjského ostrova byly průhledně zelené. Ale z místa, kde v úkrytu kotvila jeho loď a čekala na valoriánskou flotilu, viděl pod mořskou hladinou široké, skoro až fialové provazce proudů, valících se průlivem.

Měl pocit, jako by i jím prostupovala jakási temná pulzující energie. Rozlévala se až ke konečkům jeho prstů a zevnitř ho prohřívala. S každým nádechem se mu doširoka rozpínala v hrudi. ○

Když z průlivu vyrazila první valoriánská loď, pocítil Arin zlomyslnou radost.

Jak snadné to bylo. Valoriáni je nečekali, očividně neměli o jejich spojenectví s Dakrou sebemenší tušení. Vyslaná flotila velikostí zhruba odpovídala té jejich. Úzký průliv umožňoval valoriánským lodím proplouvat maximálně po dvojicích. Snadno je tak jednu po druhé mohli zlikvidovat. Východní flotila je obklíčila z obou stran.

Do trupů lodí narážely dělové koule. Dělové paluby plnily vzduch černým kouřem. Páchl jako milion vyhořelých zápalek.

Arin se nalodil na první valoriánskou loď. Připadalo mu, že to všechno sleduje zpovzdálí, mimo sebe samotného – jak mečem rozsekal jednoho z Valoriánů, a pak dalšího, a dalšího, dokud nebyla jeho čepel zalitá rudou barvou. Do úst mu vstříkla něčí krev. Její chuť však necítil. Nevěděl, jak se mu ruka s dýkou zabořila do něčího břicha. Ani sebou necukl, když meč jednoho z nepřátel sklouzl po tom jeho a prořízl mu biceps.

Jeho bůh mu vrazil facku.

Soustrěd se, dožadoval se bůh smrti.

Arin ho uposlechl a od té chvíle na něj nikdo nemohl.

Když bylo po všem, vraky valoriánských lodí se buď plnily vodou, nebo byly pod kontrolou jejich námořnictva. Arinovi jako by se vrátil zrak. Zamžoural směrem k zapadajícímu slunci, které jasně oranžovou barvou halilo těla padlých a barvě krve dodávalo zvláštní nádech.

Arin stál na palubě zajaté valoriánské lodi. Těžce a bolestivě oddechoval. Do očí mu stékal pot.

Nepřátelského kapitána přivlekli k nohám Xašovi.

„Ne,“ zavelel Arin, „přiveďte ho ke mně.“

Xašovi zaplály oči hněvem. Ale Dakrané udělali to, co jim poručil Arin. Xaš je nechal.

„Napíšeš zprávu svému císaři,“ přikázal Arin valoriánskému kapitánovi. „Vylíčíš mu, co všechno ztratil. A že jestli se o něco podobného pokusí znovu, draze za to zaplatí. Použiješ svoji osobní pečeti. Když tu zprávu odešleš, nechám tě žít.“

„Jak šlechetné,“ odfrkl opovržlivě Xaš.

Valorián neříkal nic. Rty měl sevřené tak pevně, že mu zbělaly. Arin znovu užasl nad tím, jak málo pravdy je na té proslulé valoriánské statečnosti a cti.

Muž napsal vzkaz císaři.

Že by měl Xaš pravdu, když tě nazval chlapcem? zeptal se bůh Arina. *Už dvacet let patříš mně. To já jsem tě vychoval.*

Valorián dopis podepsal.

Pečoval o tebe.

Papír se zprávou srolovali, zapečetili a vložili do maličkého koženého tubusu.

Dohlížel na tebe, když jsi měl pocit, že jsi sám.

Kapitán přivázal tubus k pařátu dravého ptáka. Na poštolku byl moc veliký. Ani jeho zbarvení neodpovídalo. Natočil hlavu na stranu a korálkovým očkem pohlédl na Arina.

Ne, ty nejsi chlapec. Jsi muž, stvořený k mému obrazu... který si nemůže dovolit, aby ho považovali za slabocha.

Dravec vyrazil vzhůru k obloze.

Patříš mně, Arine. Dobře víš, co teď musíš udělat.

Arin podřízl valoriánskému kapitánovi hrdlo.

Teprve když se Arin plavil zpátky domů, do městského zálivu, vlasy i oděv ztvrdlé zaschlou krví, vkradl se ten příběh znovu

do jeho mysli. Spočinul mu na jazyku a rozpouštěl se jako hořký bonbon.

Příběh, který Arin sám sobě vyprávěl, zněl takto:

Byl jednou jeden chlapec a ten se uměl krčit strachy. Jedné noci jej bohové sledovali, jak se zamčený ve svých komnatách třese a strachy málem zvrací. Slyšel totiž, co se odehrává v jiné části domu. Křik. Hluk rozbíjených věcí. Strohé rozkazy, jejichž slova byla sice tlumená, ale chlapec jim jasně rozuměl. Schoulil se v koutku a pozvracel se.

Někde za těmi zamčenými dveřmi byla jeho matka. I jeho otec. A jeho sestra. Měl bych jít za nimi, mumlal schoulený na podlaze směrem ke svým špičatým kolenům, přes která měl přetaženou noční košili. Šeptal ta slova a hlas se mu neovladatelně třásl. *Běž za nimi. Potřebují tě.* Ale nedokázal se pohnout. Zůstal tam, kde byl.

Někdo začal bušit na dveře. Otrásaly se v pantech.

Vzápětí s hlasitým zapraskáním povolily. Do místnosti vrazil cizí voják. Měl plavé vlasy a světlou pleť, ale jeho oči byly temné. Popadl chlapce za hubené zápěstí.

Ten se zběsile snažil z jeho sevření vyškubnout, ale dobře věděl, jak směšně musí jeho marná snaha působit. Zmítal se a vřeštěl, ale voják se jen zasmál a chlapcem zatřásl. Ne příliš silně, jen jako by se jej snažil probrat. *Pojď se mnou po dobrém,* řekl mu voják v jazyce, který chlapec znal z knih, ale nikdy nečekal, že by ho někdy použil. *A nic se ti nestane.*

Bylo pro něj velmi důležité, aby se mu nic nestalo. Pouchopuhý příslib mu tak stačil k tomu, aby se s pocitem ošklivé úlevy zklidnil a vojáka následoval.

Přivedl jej do atria. Byli tam shromáždění všichni, včetně

veškerého služebnictva. Jeho rodiče jeho příchod nezpозorovali. Byl úplně potichu. Zpětně nedokázal říct, nakolik se věci mohly vyvíjet jinak, kdyby to nebyla právě jeho sestra, která si ho z opačného konce místnosti všimla jako první. Nebyl si jistý, jestli by býval mohl změnit to, co mělo následovat. Věděl jen, že v tom nejzásadnějším okamžiku neudělal zhoła nic.

Slyšel, že ve valoriánské armádě slouží také ženy, ale té noci byli všichni vojáci v jeho domě muži. Mezi dvěma z nich stála jeho sestra. Stála hrdě, se vztyčenou hlavou. Rozpuštěné vlasy rozprostřené na jejích ramenou připomínaly černou kápi. Jakmile na něj Anira pohlédla a šedé oči se jí zaleskly, uvědomil si chlapec, že až doposud nevěřil tomu, že ho má ráda. Ale teď si tím byl jistý.

Tiše cosi prohodila směrem k Valoriánům. Chlapec dobře slyšel výsměšný tón jejího hlasu.

Co jsi to řekla? obořil se na ni jeden z vojáků.

Zopakovala mu to. Voják ji popadl a chlapec si s hrůzou uvědomil, že to je jeho vina. Z nějakého důvodu to všechno musí být jeho vina.

Odváděli jeho sestru někam pryč. Vlekli ji směrem k šatně, kterou v zimě používali hosté jejich rodičů. Už se tam párkrát schovával. Bylo tam těsno, temno a dusno.

Přesně v tento moment si Arin pokaždé přál, aby mohl do příběhu zasáhnout, natáhnout do minulosti ruce a zacpat tomu malému chlapci uši. Chtěl ho na okamžik zbavit sluchu. Chtěl mu poradit, aby zavřel oči. V hrudi se mu třepotala ozvěna starého zděšení. Bylo totiž naprosto zásadní vymyslet způsob, jak tomu chlapci zabránit, aby se stal svědkem toho, co se udáło vzápětí.

Proč si Arin takhle ubližoval? Vždyť snaha změnit vzpomínky na tu noc ho tolik bolela. Byla ale nutková. Kolikrát ho bolela víc než samotná skutečnost. Ale ani víc jak deset let po valoriánské invazi si nemohl pomoci a zoufale a urputně pátral v myšlenkách po tom, co tehdy mohl udělat jinak.

Co kdyby začal křičet?

Nebo prosit vojáky, aby jeho sestru nechali být?

Co kdyby se rozběhl ke svým rodičům, kteří o jeho přítomnosti stále neměli tušení, a zabránil tak otci, aby vytrhl jednomu z Valoriánů z pochvy dýku?

A co jeho matka? Tu přece mohl nějak zachránit. Neměla v povaze bojovat. Neudělala by to, kdyby věděla, že je na blízku. Místo toho jen hleděl na to, jak se vrhla na vojáka, který držel jeho sestru. Jak vojáci vzápětí ubodali jeho otce. Jak se za Anirou zavřely dveře šatny. Jak jeho matce dýkou podřízli hrdlo a jak se z něj vyřinula jasně červená krev.

V uších mu hučelo. Slzy mu vyschly.

Když vojáci odtrhli ječícího Arina od mrtvého těla jeho matky, odvedli ho i se služebnictvem do města. Na nedalekém pahorku hořel královský palác. Na tržnici spatřil oběšená mrtvá těla královské rodiny včetně prince, kterého si měla Anira vzít za muže. Vždyť je ještě pořád možné, že je jeho sestra naživu. Ale o dva dny později našel Arin její tělo pohozené na ulici.

Přestože se zdálo, že nic horšího už se stát nemůže, Arin tehdy spolýkal svůj zármutek a hrůzou zcela oněměl. Dělal, co mu přikázali. *Pojď se mnou po dobrém*, řekl mu tehdy ten voják.

Viděl muže v brnění, který se procházel mezi svým vojskem. Později zjistil, že když Valoriáni obsadili město, byl gene-

rál ještě mladý muž. Ale tu noc mu připadal prastarý a obrovský, jako nějaká příšera z masa a ze železa.

Představoval si, že kdyby mohl, poklekl by k tomu chlapci, kterým tehdy byl. Přivinul by ho na svou hrud' a jeho slzami zmáčený obličej by nechal zabořit do svého ramene. *Neplakej,* řekl by mu. *Budeš sice osamělý, ale staneš se o to silnějším. A jednoho dne se dočkáš pomsty.*

Jeho příběh s Kestrel nebyl ani zdaleka to nejhorší, co se mu kdy stalo. Nedalo se to vůbec srovnávat.

Arin nad tím uvažoval, zatímco jeho loď spolu se zbytkem vítězné flotily kotvila v herranském přístavu zalitým měsíčním svitem. Palcem si přešel po jizvě, která se mu táhla od levého obočí až k prohlubni ve tváři. Promnul si tu linku vystouplé tkáně. Poslední dobou to měl ve zvyku.

Ne, myslet na Kestrel už ho nebolelo. Choval se jako blázen, ale dokázal si odpustit i horší věci. Sestra, otec, matka. A pokud šlo o Kestrel... aspoň si Arin ujasnil, kým vlastně je – člověkem, který příliš slepě věřil lidem a své srdce svěřil někomu, komu neměl.

Možná už je teď provdaná za valoriánského prince. A na královském dvoře hraje ty svoje hry. A nepochybně vyhrává. Možná jí otec napíše dopis z fronty a požádá ji o další znamenité vojenské rady, třeba takové, jaké mu poskytla tehdy, když odsoudila stovky lidí z východních plání k hladomoru.

Kolikrát už si držel hlavu v dlaních a znechuceně žasl nad tím, jak ho dcera valoriánského generála kdysi fascinovala. Jak ho její odmítnutí bodalo u srdce. Teď mu však myšlenka na Kestrel poskytovala chladnou úlevu. Jako led přiložený na pohmožděninu.

Byl vděčný. Protože už pro něj nic neznamenala. Copak to nebyl dar od bohů, myslet na ni a nic necítit? A pokud už něco cítil, bylo to stejné, jako když sahal na svoji jizvu a podívoval se tomu podlouhlému proužku znečitlivělé kůže. Arin si uvědomoval, že některé věci nikdy nepřebolí. Ale Kestrel mezi ně nepatřila. Byla to rána, která se konečně dočista zahojila.

2

NEMOHLA TO DÁVAT ZA VINU NIKOMU JINÉMU NEŽ SOBĚ.

Vůz dál kodrcal směrem na sever a Kestrel zamřížovaným oknem sledovala, jak se krajina postupně mění. Hornatý terén vystřídaly roviny poseté políčky seschlé načervenalé trávy. Dlouhonozí bílí ptáci se probírali vodou mělkých rybníčků. Jednou spatřila lišku, které v zubech bezvládně viselo bílé ptáče, a žaludek se jí toužebně sevřel. Sama by to ptáče mileráda zhltna. Klidně by zakousla i tu lišku. Občas si přála, aby mohla sníst sebe samotnou. Spolykala by úplně všechno – ušpiněné modré šaty, pouta na zápěstích, svůj opuchlý obličej. Kdyby mohla sníst sama sebe, nezůstala by po ní a po všech chybách, kterých se dopustila, ani stopa.

Neobratně zvedla spoutané ruce a klouby si promnula suché oči. Napadlo ji, že je asi příliš dehydrovaná na to, aby ještě mohla plakat. Škrábalo ji v hrdle. Nedokázala si vzpomenout, kdy jí strážci, kteří vůz řídili, dali naposledy napít.

Teď už byli hluboko uvnitř tundry. Bylo pozdní jaro. Vlastně ne, prvoletní den už musel být za nimi. Po většinu roku zmrzlá

tundra teď ožívala. Vznášela se nad ní mračna komárů. Poštípali každíčký kousek Kestreliny odhalené kůže.

Bylo jednodušší myslet na komáry a pozorovat reliéf úbočí nízkých sopek na horizontu. Kdysi dávno byly aktivní. Vůz mířil přímo k nim.

Bylo také snazší pozorovat jezera s neuvěřitelně jasnou modrozelenou vodou.

Mnohem horší bylo vědomí, že jsou takto zbarvená kvůli sulfidům ve vodě, což znamenalo, že se neodvratně blíží k sirným dolům.

Nejhorší ze všeho bylo, že ji sem poslal její vlastní otec. Bylo příšerné vzpomínat na to, jak se na ni tehdy díval, jak se jí zřekl a obvinil ji z vlastizrady. A ona byla vinna. Všechno to, co se pouze domníval, doopravdy provedla, a tak zůstala bez otce.

V hrdle se jí vzedmula vlna zármutku. Pokusila se ji spolknout. Musí přece zvládnout tolik věcí. Důkladně prozkoumat oblohu. Předstírat, že je jedním z těch ptáků. Čelem se opřít o stěnu vozu a dýchat. Na nic nevzpomínat.

Ale nikdy nedokázala zapomenout na dlouho. Tu poslední noc v císařském paláci si vybavovala znovu a znovu. Dopis, ve kterém se Arinovi ke všemu doznala. *Já jsem Můra. To já jsem dělala tvé zemi špionku*, napsala tehdy. *Chtěla jsem ti to říct už tak dávno*. V rychlosti sepsala také císařovy tajné plány. Nezáleželo jí na tom, že to je vlastizrada. Nezáleželo jí na tom, že si měla v prvoletní den vzít za muže císařova syna, nebo že její otec je císařův nejvěrnější přítel. Skutečnost, že se narodila jako Valoriánka, prostě ignorovala. Napsala to, co cítila. *Miluji tě. Chybíš mi. Udělala bych pro tebe cokoli.*

Ale Arin si ta slova nikdy nepřečetl. Zato její otec ano. A celý její svět se tak zhroutil.

Byla jednou jedna dívka a ta si sebou byla až moc jistá. Ne každý by o ní řekl, že je krásná, ale všichni uznávali, že je obdařená jakýmsi zvláštním půvabem, který však byl spíš zastrašující než okouzlující. Všichni se také jednohlasně shodli na tom, že nebyla někým, koho byste si chtěli znepřátelit. *Své srdce schovává v porcelánové krabičce*, šeptali si o ní lidé. A měli pravdu.

Tu krabičku otevírala jen nerada. Pohled na její srdce ji znepokojoval. Pokaždé vypadalo zároveň větší i menší, než očekávala. Tlouklo o bílý porcelán. Červený uzlíček masa.

Občas ale přiložila na víko krabičky dlaň a tehdy se její klidný tep proměnil v přívětivou hudbu.

Jedné noci tu melodii zaslechl někdo jiný. Byl to chlapec, hladový a daleko od domova. Byl to – když to musíte vědět – zloděj. Vyšplhal se nahoru po zdech dívčina paláce. Silné prsty nacpal do uzounké škvíry přivřeného okna a pootevřel ho jen natolik, aby se do otvoru vešel, a protáhl se dovnitř.

Zatímco dívka spala – ano, zahlédl ji spící v posteli a rychle odvrátil zrak – ukradl krabičku, aniž by věděl, co se v ní skrývá. Věděl jen, že ji chce. Chtíč měl v povaze, neustále po něčem toužil. A jeho tužby byly tak bolestné, že se ani nenamáhal zkoumat ty, kterým nerozuměl.

Kterýkoli člen smetánky, v jejíchž řadách se ta šlechtická dívka pohybovala, by mu řekl, že ta jeho krádež je velmi špatný nápad. Viděli totiž, jak dopadají její nepřátelé. Tak či onak se jim pokaždé pomstila.

Ale chlapec by jejich rad stejně nedbal. Chopil se své kořisti a zmizel.

Lovecké schopnosti dívky se však téměř rovnaly magii. Její otec (*musí to být bůh*, šuškali si o něm často lidé, ale jeho dcera, která svého otce velmi milovala, dobře věděla, že je to pouhý smrtelník) ji dobře vycvičil. Když ji probudil závan větru z dokořán otevřeného okna, okamžitě zachytila zlodějův pach. Zanechal ho na okenicích, na jejím toaletním stolku, dokonce i na zácloně baldachýnu u její postele, která zůstala malinko odhrnutá.

Pustila se do jeho pronásledování.

Zpozorovala cestičku, kterou se vyšplhal po zdech paláce, a zpřelámané větvičky popínavého břechťanu, po kterých vylezl nahoru a opět slezl dolů. Některé větve byly skoro stejně silné, jako její zápěstí. Viděla, v kterých místech větve jeho váhu unesly i kde z nich málem spadl. Vyšla z paláce a po jeho stopách ho sledovala až k jeho doupěti.

Dalo by se říct, že v okamžiku, kdy překročila jeho práh, uvědomil si zloděj, co tak pevně svírá v pěsti. Dalo by se i říct, že to mohl vytušit už dlouho předtím. Srdce se v chladné bílé krabice chvělo. Bušilo mu v dlaní. Napadlo ho, že by ten porcelán – mléčně bílý, hedvábně hladký a tak překrásný, že ho to až hněvalo – také klidně mohl rozmáčknout. Skončil by ale s rukou plnou krvavých střepů. A tak se toho, co tak pevně držel, odmítal vzdát. Asi si dokážete představit, jak se cítil, když se dívka objevila v jeho rozbitých dveřích, vkročila na jeho hliněnou podlahu a celou místnost prozářila jako nějaký hrozivý požár. Jistě byste si to dokázali představit. Ale tohle není jeho příběh.

Dívka spatřila zloděje.

Viděla, jak málo toho má.

Pohlédla mu do očí. Měly barvu železa. Vlasy i řasy černé jako uhel, obočí ještě o odstín tmavší. Pochmurně zkřivená ústa.

Kdyby ta dívka byla zcela upřímná, přiznala by, že se tu noc, když ležela v posteli, na malou chvíličku probudila – na tři úderly svého srdce (spočítala je přesně, protože se její tichou ložnicí hlasitě rozléhaly) – a zahlédla na svém srdci ukrytém v bílém porcelánu jeho ruku. Znovu však zavřela oči. Spánek, který ji vzápětí přemohl, byl sladký.

Ale k upřímnosti je zapotřebí odvaha. Jakmile zloděje v doupěti zatlačila do kouta, najednou si sama sebou už tolik jistá nebyla. Jistá si byla jen jedním. Přimělo ji to malinko ustoupit. Zvedla bradu.

Oba slyšeli, jak pravidelný tlukot jejího srdce zakolísal v okamžiku, kdy zloději oznámila, že to, co jí odcizil, si může ponechat.

Kestrel se probudila. Na chvíli si zdřímla. Podlaha jedoucího vozu jí vrzala pod tváří. Schovala si obličej do dlaní. Byla ráda, že její sen skončil právě tehdy, kdy skončil. Nechtěla vidět zbytek, kdy by otec té dívky zjistil, že své srdce darovala prachobyčejnému zloději, nechal by ji vyhostit a přál by si, aby byla mrtvá.

Vůz zastavil. Dveře zachrastily. Někdo strčil do zámku klíč. Ten zaskřípal. Panty dveří zavrzaly a dovnitř se natáhly něčí ruce. Strážci ji vytáhli ven. Drželi ji pevně a ostražitě, jako by se s nimi chystala zápasit.

A měli k tomu důvod. Jednou se jí podařilo jednoho z mužů svými okovy na zápěstích udeřit do spánku tak silně, že upadl do bezvědomí. Než ale stihla utéct, další ji chytil. Když dveře otevřeli naposledy, vychrstla jim do tváří kbelík s výkaly a pro-

tlačila se kolem nich. Oslepená náhle ostrým denním světlem pádila pryč. Ale byla zesláblá. Podlomilo se jí pochroumané koleno a upadla na zem. Po tomhle incidentu přestali strážci dveře otevírat nadobro. Což znamenalo žádné jídlo, žádné pití.

Jestli se rozhodli vytáhnout ji ven teď, muselo to být proto, že dorazili na místo určení. Kestrel s nimi tentokrát nebojovala. Její sen ji ochromil. Chtěla konečně vidět své nové místo k životu, kam ji odsoudil její otec.

Pracovní tábor byl obehnaný černým železným plotem o výšce zhruba tří mužů. Za dvěma hranatými kamennými budovami se v dáli tyčily vyhaslé sopky. Tundra se táhla na východ i na západ jako potrhane pokrývky žlutého mechu a červené trávy. Bylo tam chladno. Vzduch byl řídký a všude to páchlo hnilobou.

Takhle daleko na severu měl západ slunce zelený nádech. Úzkou bránou krácel do tábora zástup vězňů. Byli k ní otočení zády, ale v bledě zelené záři Kestrel zachytila obličej jedné ženy. Její výraz ji vyděsil. Byl úplně prázdný. Do té chvíle strážce jen tiše následovala, ale ty prázdné skleněné oči ji přiměly zastavit. Stisk strážců zesílil. „Pokračuj v chůzi,“ pobídl ji jeden z nich, ale oči té ženy – oči všech těch vězňů – byly lesklé jako zrcadla. Přestože si Kestrel byla vědoma toho, kam ji na severu vezou, i toho, že je teď sama vězenkyní, až teď si plně uvědomila, že se v jednu z těch osob s prázdným výrazem co nevidět promění taky.

„Nedělej potíže,“ obořil se na ni strážný.

V jejich sevření ochabla, jako by jí z těla vymizely všechny kosti. Když se k ní skláněli, láteřili a pokoušeli se ji postavit zase na nohy, zničehonic se prudce narovнала, hlavou jednoho z mužů udeřila do obličeje a druhý ztratil rovnováhu.

Byl to její nejméně úspěšný pokus o útěk. Bylo hloupé, pokoušet se o cokoli před branami tábora, ve kterém se to Valoriánskými dozorcí jen hemžilo. Několik se jich vyhrnulo ven, aby ji pomohli zkrotit, a Kestrel nedokázala přijít na nic, co by v tu chvíli mohla udělat.

Nikdo jí neublížil. Pro Valoriány to bylo typické. Byla tu proto, aby pracovala pro říši. A polámaná těla toho moc neodpracují.

Poté, co ji zatáhli do tábora, dostrkali ji přes zablácený dvořek přímo k nějaké ženě. Ta si Kestrel prohlédla s pobaveným, skoro až přátelským opovržením. „Pěkná princezna,“ prohodila. „Co *ty* jsi musela provést, že jsi skončila tady?“

Přestože teď byla špinavá a rozcuchaná, toho dne, kdy ji chytili, měla vlasy spletené do elegantního aristokratického účesu. Vybavila si, jak vklouzla do těch hebkých modrých šatů a jak se jí rozprostíraly v klíně, když tu poslední noc v císařském paláci seděla u klavíru. Kdy že to bylo? Musí to být už skoro týden, pomyslela si. Už je to opravdu tak dlouho, co napsala ten ukvapený, zpropadený dopis? Nebo spíš tak *nedávno*? Jak se jí jen podařilo tak rychle klesnout takhle hluboko?

Znovu se ponořila do ledové vody ve studni strachu. Topila se v ní. Nedokázala ani zareagovat, když ta žena od pasu vytasila svoji dýku.

„Nehýbej se,“ poručila jí. Několika rychlými pohyby jí sukni přímo mezi nohama svíslé rozřízla. Z opasku si odepula stočený tenký provaz, který měla zavěšený hned vedle svinutého biče. Rozřezala ho na několik kratších kusů a těmi látku rozpárané sukni ovázala kolem Kestreliných nohou. Vytvořila tak

něco, co se podobalo kalhotám. „Přece bychom nedopustili, abys o ty sukně v dolech zakopávala, že ne?“

Kestrel se dotkla zauzlovaného provazu na stehně. Dech se jí zklidnil. Cítila se o trochu líp.

„Máš hlad, princezno?“

„Ano.“

Okamžitě popadla, co jí nabídli. Jídlo jí zmizelo v žaludku dřív, než si stihla všimnout, co vlastně jí. Vodu zhlkala vzápětí.

„Pomalů,“ napomenula ji žena, „nebo ti bude zle.“

Kestrel ji neposlouchala. Když naklonila plnou láhev tak, aby z ní mohla vypít i tu poslední kapičku, okovy na jejích zápěstích zachřestily.

„Ty pouta už nebudeš potřebovat.“ Žena je odemkla a jejich tíha zmizela Kestrel ze zápěstí. Obě teď byla holá a na každém z nich měla vystouplou podlitinu. Její ruce jí připadaly znepokojivě lehké, jako by měly někam odletět. Jako by jí snad ani nepatřily. Špinavé. S polámanými nehty. Přes dva klouby se jí táhl ošklivý zanícený šrám. Opravdu těmahle rukama někdy tvořila hudbu?

Kůže ji svědila. V žaludku měla křeče – skutečně to všechno snědla a vypila moc rychle. Překřížila si paže na hrudi, jako kdyby objímala samu sebe, a ruce si zastrčila do podpaží.

„Budeš v pořádku,“ ujišťovala ji žena konejšivě. „Slyšela jsem, že jsi tak trochu potížistka, ale jsem si jistá, že tady tě to brzy přejde. Jednáme tu se všemi férově. Když budeš dělat, co se ti řekne, budeme s tebou zacházet slušně.“

„Proč...“ začala Kestrel, ale měla pocit, jako by jí otékal jazyk. „Proč mi říkáš princezno? Copak ty víš, kdo jsem?“

Žena zamlaskala. „Dítě, mě nezajímá, kdo jsi. A brzy to nebude zajímat ani tebe.“

Svědila jí hlava. Měla velmi zvláštní, ale intenzivní pocit, že se jí v žilách hemží maličcí broučci. Podívala se dolů na svoji ruku a napůl očekávala, že uvidí, jak se jí pod kůží pohybují drobné vybouleniny. Polkla. Už nebyla vyděšená. Teď byla... co vlastně byla? Myšlenky jí rozmazaně vířily hlavou, jako při tom kouzelnickém triku s barevnými šátky, které si někdo v dlouhé šňůře jeden za druhým vytahuje z úst...

„Co bylo v tom jídle?“ vypravila ze sebe. „A v té vodě?“

„Něco, co ti pomůže.“

„Zdrogovali jste mě.“ Kestrel měla tak splašený tep, že jednotlivé úderky srdce vůbec necítila. Splynuly v souvislé chvění. Věženský dvorek se jí scvrkával před očima. Zírala na dozorkyňu a snažila se soustředit na její rysy – široká ústa, stříbrem protkané copy, oči lehce zešíkmené, dvě svislé vrásky mezi obočím. Ale úsměv ženy byl na míle vzdálený. Její rysy byly čím dál tím rozmazanější, jakoby nedokončené. Bortily se a vzdalovaly se tak dlouho, dokud Kestrel nenabyla přesvědčení, že kdyby natáhla ruku, její prsty by tou ženou, která se teď usmívala od ucha k uchu, prošly přímo skrz.

„No vidíš,“ promluvila žena. „Už je to mnohem lepší.“

Kestrel netušila, jak se dostala do své cely. Pohltilo ji nutkání pořád se hýbat. Než se nadála, přecházela krátkou vzdálenost z jedné strany cely na druhou a svírala u toho pěsti. Nedokázala přestat. V uších cítila, jak jí buší srdce – hlasitě, prudce a stále rychleji.

Účinek drogy vyprchal a Kestrel byla zcela vyčerpaná. Matně si vybavovala, že po své cele přecházela sem a tam možná dlouhé

hodiny. Nicméně když si uvědomila fakt, že cela je menší než její šatní skříň v císařském paláci, nezdála se jí ta vzpomínka příliš pravděpodobná. Ale bolely ji nohy a všimla si, že tenké podrážky svých elegantních střevíčků má dočista prošoupané.

Srdce měla jako z olova. Byla jí zima. Seděla zhroucená na hliněné podlaze a zkoumala pestrobarevnou plíseň na kamenných stěnách – hromady malinkých zelených hvězdic. Dotkla se uzlíků na provaze, kterým měla k nohám přivázané své rozřezané šaty. Když se jich dotýkala, připadala si víc sama sebou.

Cestou do severní tundry byla většina jejích pokusů o útek jasně odsouzena k neúspěchu. Kestrel ale stále věřila, že její úplně první pokus byl možná ze všech nejnadějnější. Byl stejně zoufalý, jako všechny další, ale možná skýtal šanci na dosažení kýženého výsledku. Toho prvního rána strážci zastavili, aby napojili koně. Kestrel ve voze zaslechla hlas nějakého Herrana. Šeptem ho oslovila a skrze zamřížované okénko mu prostrčila mrtvou maskovací můru. Ještě teď cítila mezi prsty její chlupatá křídélka. Na jednu stranu se jí nechtěla vzdát. Namlouvala si, že když si můru ponechá, podaří se jí své chyby nějak odčinit. Stalo se to přece jen o jeden den dřív. Arinovi, stojícímu před ní v hudebně, by řekla úplně jiné věci. Posadila by se ke klavíru, uhladila by si v klíně modrou sukni a krmila by ho lžemi.

Svírala seschlou můru v ruce, ale pak ji upustila do natažené dlaně toho herranského muže. *Odneste ji svému guvernérovi*, řekla mu šeptem. Řekněte Arinovi –

Víc toho povědět nestihla. Strážce zahlédly její paži, nataženou skrze mřížku k Herranovi. Hrubě ho prohledali a v podstatě potvrdili, že mu Kestrel opravdu nic nedala, a nechali ho jít. Dopadla tedy její můra na zem? Nebo natolik splynula s oko-

lím, že si jí strážci zkrátka nevšimli? Kestrel na ně z okénka po-
řádne neviděla.

Ale pokud ten herranský muž docestoval za Arinem a pově-
děl mu, co se stalo, byl by Arin schopný porozumět tomu, co
udělala, a kam ji za to poslali? Vyjmenovala si v duchu kousky
celého příběhu. Můra – symbol Arinova anonymního zvěda.
Vězeňský vůz mířící na sever. I kdyby Herran, kterého na cestě
potkala, nevěděl, co je Kestrel zač, pořád by ji mohl Arinovi po-
psat, nebo ne? Přejmenším by mu mohl říct, že mu nějaká va-
loriánská žena podala můru. Arin by to pochopil. Byl bystrý,
vychytralý.

A taky slepý.

Udělala bych pro tebe cokoli, napsala do dopisu, který objevil
její otec. Ale i když jí to ve chvíli, kdy ta slova škrábala na list pa-
píru, připadalo jako pravda, byla to lež. Kestrel Arina odmítla.
Nebyla k němu upřímná, ani když ji o to prosil. Předstírala, že
je uvnitř prázdná, lhostejná a krutá.

A on jí uvěřil. Sama nedokázala věřit tomu, že jí uvěřil. Ob-
čas ho za to nenáviděla.

Udusila v sobě tu marnou naději, že by Arin mohl zjistit, co
se s ní stalo, a vydal se jí na pomoc. Byl to příšerný plán. Vlast-
ně to vůbec žádný plán nebyl. Hodlala vymyslet něco lepšího.

Veškeré jídlo obsahovalo drogy. A voda zrovna tak. Prvního
rána snídala Kestrel na dvoře s ostatními vězni. Pokoušela se
s nimi mluvit, ale všichni s nepřítliš duchaplnými výrazy jen
tupě zírali a neodpovídali. Když se spolu s nimi trousila v zá-
stupu z tábora ven, ucítila, jak droga začíná působit. Srdce se jí
rozbušilo a krev jí hučela v žilách.

Na úpatí sopek se rozléhal důlní areál. Vešli do něj, ale Kestrel si nedokázala vzpomenout, jak se tam dostala. Taký jí bylo úplně jedno, že si to nepamatuje. Okrajově si uvědomovala, že jí to nezajímá, a to v ní vzbudilo náhlý pocit potěšení.

Pracovat bylo úlevné. Nutně se potřebovala hýbat, něco *dělat*. Někdo – asi dozorce? – jí podal dvojité košík. Páčila ze země drolivé kusy síry a dychtivě začala košík plnit. Všimla si tunelů, které vedly dovnitř pod sopku. Vězni, kteří do nich mířili, nesli na ramenu krumpáče. Kestrel musela pracovat venku. Pochopila – ta myšlenka probleskla mlžným drogovým oparem v její hlavě – že je tu příliš krátce na to, aby jí důvěřovali a svěřili jí krumpáč.

Všichni dozorci měli u opasků připnuté stočené biče, ale Kestrel žádného z nich neviděla je použit. Dozorci (rozhodně nepatřili mezi ty nejbystřejší a nejschopnější Valoriány, když je poslali pracovat do toho nejhoršího kouta říše) byli naprosto spokojení s líným dohlížením na vězně, kteří poslušně vyhověli každému jejich rozkazu. Bavili se mezi sebou a stěžovali si na zápach síry.

Opravdu to tam silně páchlo po zkažených vejcích. Kestrel to zaregistrovala, ale nijak jí to neobtěžovalo, stejně jako pot, který jí zkrápěl šaty, i když se třásla zimou (byla tam vůbec zima, nebo to byl jen další z účinků té drogy?). Naplnila oba košíky spojené pružnou tyčí a nahodila si je na ramena. Jejich tíha jí dělala dobře, bylo tak *příjemné* hrabat a zvedat a nosit a vykládat, a tak pořád dokola.

V jednu chvíli pod tíhou košíků zavrávala. Dali jí napít a její zázračná síla se vrátila.

Za setmění si připadala dočista prázdná. Zase byla při smyslech. Když se s ostatními vězni vrátili černou železnou bránou na dvůr, jídlo, které jim naservírovali, odmítla.

„Tohle je jiné jídlo,“ poučila ji dozorkyně se stříbrnými copy, kterou viděla předešlého dne. Kestrel si domyslela, že má nejspíš na starost všechny uvězněné ženy. „Včera večer jsem ti dala okusit, jak krásné bude pracovat, ale ode dneška budeš na noc dostávat dávku něčeho jiného.“

„Já ale nechci.“

„Princezničko, tady nikoho nezajímá, co chceš.“

„Můžu pracovat i bez toho.“

„Ne,“ řekla žena jemně, „to nemůžeš.“

Kestrel ucouvla od dlouhého stolu s miskami polévky.

„Jez, nebo tě k tomu přinutím násilím.“

Dozorkyně nelhala. Večeře opravdu obsahovala jinou drogu, která byla cítit kovem, chutnala jako stříbro. Všechno se po ní zpomalilo. Kestrel pak odvedli zpátky do vězeňského bloku a do její cely.

„Proč říše nezdroguje všechny otroky?“ zamumlala Kestrel před tím, než za ní zamkli dveře.

Dozorkyně se temně, klokotavě zasmála. „Divila by ses, u kolika činností člověk potřebuje být při smyslech.“

Kestreliny myšlenky byly jako zamlžené.

„Nové vězně mám nejradši. A někoho, jako jsi ty, jsme tu neměli už dlouho. S těmi novými je vždycky zábava, aspoň dokud vydrží.“

Kestrel se zdálo, že zaslechla otočení klíčem. Upadla do hlubokého spánku.

Snažila se jíst a pít co nejméně jí jen prošlo. Pamatovala si slova dozorkyně... až do té chvíle, kdy už si je nepamatovala a vyhýbala se jídlu čistě proto, že si uvědomovala, jak jí drogy mění. A to se jí nelíbilo. Převracela své misky s polévkou a vylévala je do hlíny na zemi vězeňského dvorku, když se nikdo nedíval. Drolila chléb na malé kousíčky a ty si nechávala propadávat mezi prsty.

Měla ale pořád hlad. A žízeň. Čas od času tak své vtíravé obavy ignorovala a najedla se do sytosti.

Udělal bych pro tebe cokoli. Ozvěna těch slov se jí rozléhala v hlavě. Často nebyla schopná si přesně vybavit, kdo je vlastně řekl. Napadlo ji, že je možná řekla svému otci.

Pak se jí ale najednou udělalo špatně, přemohla ji nevolnost z pocitu, který by nejspíš popsala jako stud, kdyby měla čistou hlavu. Ne, svému otci tohle neřekla. Zradila ho. Anebo zradil on *ji*?

Bylo to matoucí. Jistá si byla pouze pocitem zrady, jehož horkost se jí pomalu rozlévala hrudníkem.

Vždycky těsně před tím, než začala účinkovat ranní droga, nebo než ji noční droga stáhla do temného soumraku, zažívala chvíle, kdy měla ve všem jasno. V těch chvílích, kdy cítila, že páchne sírou, cítila sirný prach, jenž jí ulpíval na řasách, viděla, jak jí žlutá barva síry zalezla za nehty a jako pyl pokrývala celou její pokožku, si představovala ta slova napsaná inkoustem na papíře. *Udělal bych pro tebe cokoli.* Věděla přesně, kdo je napsal a proč. Docházelo jí, že když uvěřila, že ta slova jsou lživá, vlastně to sama před sebou jen předstírala. A že na žádných hranicích, které mezi sebou a Arinem vybudovala, vůbec nezá-

leží, protože ona je teď tady a on je na svobodě. Doopravdy udělala všechno, co mohla. A on o tom ani nevěděl.

Na to, aby dostala krumpáč, jí stráže pořád dost nedůvěřovaly. Začínala se bát, že se to ani nikdy nestane. I malý krumpáč už by se dal považovat za skutečnou zbraň. A s jeho pomocí by mohla utéct. Ve dnech, kdy Kestrel jedla a pila méně a měla mysl čistou i celé hodiny, zoufale toužila se nějakého krumpáče zmocnit. Celá se na něj třásla. Ale zároveň měla strach, že až jí ho konečně někdo z dozorců svěří a pošle ji do tunelů, bude už pozdě. Že už na tom bude stejně jako všichni ostatní vězni – oněmělá, s vytrěštěnými očima a prázdnou hlavou. Kdyby ji poslali do dolů v podzemí, nemohla by si být jistá, že někde cestou neztratí sama sebe.

Jednoho večera se jí podařilo před tím, než ji zamkli do cely, nesníst z večeře ani drobek. Jak toho lítovala. Třásla se hladou a únavou, ale za nic na světě nedokázala usnout. Dírami v podrážkách cítila hliněnou zem. Vzduch byl chladný a vlhký. Stýskalo se jí po sametové vřelosti noční drogy. Pokaždé ji ovinula jako nemluvně do zavinovačky a dusivě ji tiskla tak dlouho, až usnula. Začínalo se jí to líbit.

Kestrel si uvědomovala, že zapomíná. Bylo to příšerně znepokojující. Připadala si, jako by ve tmě kráčela dolů po schodech a zničehonic jí v ruce místo zábradlí, kterého se držela, zůstal jen vzduch. Ať se snažila sebevíc, nedokázala si vzpomenout na jméno svého koně v Herranii. Věděla, že milovala Enaj, svou herranskou chůvu, a taky věděla, že Enaj umřela, ale *jak* umřela, už si nevybavovala. Hned jak ji přivezli do věžeňského tábo-

ra, napadlo ji, že by se mohla pokusit najít mezi vězni jednu známou tvář (zkompromitovaného senátora, kterého neprávem obvinili z prodeje střelného prachu na východ a kterého sem poslali loni na podzim). Ale zjistila, že nikoho nepoznává, a nebyla si jistá, jestli je to proto, že tu opravdu nikoho nezná, nebo proto, že i kdyby někoho doopravdy znala, nevzpomíná si už na to, jak vypadal.

Rozkašlala se. V plicích jí zachřestilo.

Tu noc Kestrel zahнала myšlenky na Arina a na svého otce. Místo toho se pokusila vzpomenout si na Verexe. Když prince, kterého si slíbila vzít za muže, spatřila poprvé, měla ho za slabocha. Malicherného, dětinského slabocha. Ale spletla se.

Nemiloval ji. A ona nemilovala jeho. Ale jednomu na druhém záleželo. Vybavila si, jak jí do rukou vložil hebounké černé štěně. Nikdo jí takový dárek nikdy předtím nedal. Dokázal ji rozesmát. Což samo o sobě bylo jistým darem.

Verex byl teď nejspíš na Jižních ostrovech a předstíral, že tam spolu s ní odcestoval na svatební cestu.

„Možná si myslíš, že tě nemůžu nechat jen tak zmizet, že by se pak dvořané moc vyptávali,“ řekl jí císař, zatímco ji velitel jeho gardy pevně držel a Kestrel cítila, jak z její pokožky čpí nakyslý pach čisté hrůzy. Její otec ji sledoval z opačného kouta místnosti. *„Ale já jim povím tohle: Princ a jeho nevěsta byli tak zaslepení láskou, že se nechali oddat v tajnosti a společně utekli na Jižní ostrovy.“*

Verex císaře určitě uposlechl. Věděl, co se stalo s těmi, kteří tak neučinili.

Pak císař zašeptal: *„Za nějakou dobu, možná za měsíc, za dva, přijde zpráva o tom, že jsi onemocněla. Někakou vzácnou ne-*

mocí, kterou nedokážou vyléčit ani moji lékaři. V očích říše budeš mrtvá. Budou tě oplakávat.“

Výraz ve tváři jejího otce se nezměnil. Při téhle vzpomínce se uvnitř Kestrel cosi zlomilo.

Podívala se skrz mřížve své cely ven, ale viděla jen temnou chodbu. Přála si vidět na nebe. Pažemi si objala tělo.

Kdyby byla chytrá, bývala by si vzala Verexe za muže. Nebo by se nevdala za nikoho a přidala by se do armády tak, jak to vždycky chtěl její otec. Zaklonila hlavu a opřela ji o kamennou zeď změkčenou polštářky plísňě. Celá se roztrásla. A bylo jí jasné, že to není jen hladu nebo zimou. Byly to abstinenní příznaky. Prahla po své noční droze.

Ale netrýznila ji pouze abstinence. Byl to zármutek. Bylo to zděšení osoby, která v kartách dostala vítězný list a na hru vsadila celý svůj život, jen aby se hned na to (úmyslně?) odevzdala prohře.

Následujícího večera Kestrel snědla a vypila všechno, co před ní postavili.

„Hodné děvče,“ pochválila ji dozorkyně. „Nemysli si, že nevím, co máš za lubem. Viděla jsem tě, jak rozléváš polévku a předstíráš, že piješ. Ale takhle,“ ukázala žena na její prázdnou misku, „je to lepší, že?“

„Ano,“ souhlasila Kestrel a byla v pokušení tomu opravdu uvěřit.

Probudila se ve slabém světle rozbřesku, jehož paprsky dopadaly do chodby a skrz mřížve až do její cely, a viděla, že do hlíny na zemi načmárala obrázek. Trhnutím se posadila.

Jedna svislá čára, čtyři křídla. Můra.

Vůbec si nevzpomínala, že by tohle udělala. Bylo to příšerné. A ještě hůř – brzy možná ani nebude rozumět tomu, co ten obrázek znamená. Obtáhla obrys můry. Musela ji v noci do hliněné podlahy vyrýt prsty. Ty se jí teď trásly. Pod jejím dotekem se kousky hlíny drolily.

Jsem to já, připomněla sama sobě. Já jsem Můra.

Zradila svoji zemi, protože věřila, že je to tak správně. Ale udělala by to, i kdyby nebylo Arina?

Nevěděl o tom. Nikdy to po ní nežádal. Rozhodla se pro to sama. Nebylo férové ho z toho vinit.

Ale i tak chtěla.

Uvědomila si, že její nálady jí nejsou vlastní.

Přemýšlela, jestli by se cítila pořád tak beznadějně osamělá, kdy nebyla neustále pod vlivem drog. Po ránu, když se z ní v dole stával neúnavný robot a kvůli droze byla vylamováním kusů síry ze země přímo posedlá, zapomínala, jak se vlastně cítí. Starosti o to, jestli jsou její pocity skutečné, byly na míle daleko.

Zato večer před spaním si plně uvědomovala, že právě ty temné pocity, které se jí usídlily v srdci a postupně ho užíraly, jsou jediné, jejichž opravdovostí si může být jistá.

Jednoho dne se něco změnilo. Ve vzduchu – mlhavém a mrazi-
vém jako obvykle – to bzučelo napětím.

Bylo to kvůli dozorcům. Kestrel poslouchala, o čem se baví, zatímco plnila košíky sírou.

Někdo se sem chystal na návštěvu. Měla to být nějaká inspekce.

Rozbušilo se jí srdce. Zjistila, že přece jen ještě neztratila naději, že se její můra dostala k Arinovi. Nepřestávala věřit, že pro ni přijde. Pocit naděje v ní přímo explodoval. Koloval jí v žilách jako tekuté sluneční paprsky.

Nebyl to on.

Kdyby Kestrel byla sama sebou, věděla by hned od chvíle, kdy zaslechla, že se má jednat o inspekci, že to jistě nebude Arin. Nemohl předstírat, že je nějaká oficiální říšská autorita a že přišel do pracovního tábora na kontrolu.

Arin byl od pohledu herranské národnosti – tmavovlasý, šedooký – a tvář měl zjizvenou tak, že by ho ihned poznal kdokoli, kdo by ho poznat chtěl. *Pokud* tedy její zprávu dostal, *pokud* jí porozuměl a *pokud* by sem za ní přišel (za pouhé zvažování tak nepravděpodobných scénářů začínala sama sebou pomalu pohrdat), kterýkoli z valoriánských strážných by ho okamžitě zatkł. Nebo hůř.

Inspekce byla zkrátka a dobře jen inspekce. Ten večer spatřila Kestrel z věžeňského dvora postaršího muže oděného do pláště se senátorským uzlem uvázaným na rameni. Povídal si s dozorcí. Proplétala se mezi vězni, kteří se po práci bezcílně potulovali po dvorku. V žilách jim, stejně jako jí, ještě řinčely zbytky ranní drogy. Pokusila se k senátorovi přiblížit. Možná by po něm mohla poslat vzkaz svému otci. Kdyby věděl, jak Kestrel trpí, jak samu sebe kousek po kousku ztrácí, určitě by si to rozmyslel. Určitě by zasáhl.

Senátor po Kestrel švihl pohledem. Stála jen několik stop od něj. „Strážé,“ otočil se k ženě, která první den rozřezala Kestreliny šaty. „Dohlédněte si na ty vězně.“

Žena jí na rameno položila těžkou ruku. Zatlačila na něj a pevně ho sevřela.

„Čas na večeri,“ oznámila jí.

Kestrel pomyslela na drogu v polévce a zatoužila po ní. Nechala se odvést.

Její otec moc dobře věděl, jaké to ve vězeňském táboře je. Byl to generál Trajan, hned po císaři a jeho synovi dosahoval ve valoriánské společnosti nejvyššího postavení. Vyznal se ve všech přednostech i ve slabinách své říše – a zrovna pracovní tábor byl pro říši velkým přínosem. Vytěženou síru používali k výrobě střelného prachu.

A i kdyby generál neznal podrobné detaily vězeňského režimu v táboře, záleželo na tom? Předal její dopis císaři. Slyšela, jak klidně jeho srdce bilo, když mu plakala na hrudi. Bilo pravidelně, jako dokonale natažené hodinky.

Někdo do ní bodal. Kestrel otevřela oči. Neviděla nic jiného než nízký černý strop své cely.

Znovu ji něco rýplo do žeber, tentokrát silněji.

Hůl?

Namáhavě rozlepila ospalé oči. Pomalu – veškerý pohyb byl bolestivý, zbyla z ní jen změť kostí, modřin a modrých hadrů – se zvedla do sedu.

„Výborně,“ ozvalo se z chodby se znatelnou úlevou. „Nemáme moc času.“

Kestrel se přisunula blíž k mřížím. V chodbě nesvítily žádné pochodně, ale takhle daleko na severu se nikdy pořádně nesetmělo, ani uprostřed noci nebyla úplná tma. Uviděla senátora, jak skrz mříže protahuje zpátky svou hůl.

„Poslal vás můj otec.“ Tělem se jí prohnala vlna radosti, probublávala její pokožkou a celá jiskřila. Po tváři jí volně stékaly slzy. Cítila jejich slanou chuť.

Senátor se nervózně usmál. „Ne, poslal mě princ Verex.“ Natáhl ruku s nějakým drobným předmětem.

Kestrel stále plakala, ale už ne radostí.

„Pššt, nemůžu se nechat chytit u toho, jak vám pomáhám. Sama víte, co by se mi stalo, kdyby mě přistihli.“ V ruce měl klíč. Vzala si ho. „Je od brány.“

„Pusťte mě ven, vezměte mě s sebou, prosím.“

„To nemůžu,“ zašeptal úzkostlivě. „Nemám klíč od vaší cely. A vy musíte počkat aspoň několik dní po mém odchodu. Nesmějí si váš útěk spojit se mnou. Rozumíte? To by mě zničilo.“

Kestrel přikývla. Souhlasila by s čímkoli, co řekl, jen aby ji neopustil.

On už ale couval od mříží její cely. „Slibte mi to.“

Chtěla na něj zakřičet, ať počká, chtěla ho skrz mříže popadnout a donutit ho zůstat. Přinutit ho, aby ji odsud dostal hned teď. Místo toho sebe samotnou slyšela, jak říká: „Slibuju.“ A pak byl pryč.

Zůstala sedět ještě dlouho a prohlížela si klíč, který jí ležel v dlani. Myslela na Verexe. Pevně sevřela klíč v prstech. Vyhrabala v hliněné podlaze díru a v té klíč ukryla.

Pak se stočila na bok s rukama pod tváří a hlavou spočinula přímo nad zakopaným klíčem. Přitáhla si kolena k hrudi a pohrávala si s uzlíky, kterými měla šaty ovázané kolem nohou. Její mysl, třebaže stále ospalá a zpomalená, začala pracovat. Nespala. Začala osnovat plán – tentokrát *skutečný* plán – a zatímco si v hlavě srovnávala nejrůznější možnosti útěku, část její mysli se

stáčela zpět k Verexovi. Objala svého přítele. Poděkovala mu. Položila mu hlavu na rameno a zhluboka oddechovala. Řekla mu, že je teď silná. Že to dokáže. Dokáže to, protože ví, že na ni nezapomněl.

Senátor odjel. Kestrel měla za sebou několik hladových a žízni-
vých dní. Jednou si ženská dozorkyně všimla, jak rozlévá zdro-
govanou vodu do hlíny, ale jen ji za to zpražila pohledem tak,
jako se matky dívají na nezbedné děti. Neřekla nic.

Kestrel dělalo starosti, že je teď ještě zesláblejší než předtím. Netušila, jestli v tundře v takovémto stavu přežije. Ale potřebo-
vala zůstat při smyslech. Má štěstí, že je léto. Tundra přímo pře-
kypuje pitnou vodou. Je plná života. Mohla by vykrádat ptačí
hnízda. Jíst mech. Mohla by se vyhýbat vlkům. Mohla by coko-
li, jen kdyby se odsud dostala.

Jejímu tělu se abstinence nezamlouvala. Neustále se třásla,
ale co hůř, bažila po noční droze. Ráno nebylo tak náročné
předstírat, že jí a pije, ale za soumraku byla v pokušení zhltat
úplně všechno. Při pouhém pomýšlení na to jí touhou vysycha-
lo v krku.

Počkala tak dlouho, jak jen dokázala, aby dodržela svůj slib se-
nátorovi. Jedné teplé noci si v cele odvázala od nohavic dva
kusy provazu. Zbývající kusy, kterými ji hned první den dozor-
kyně ovázala nohy a které její provizorní kalhoty držely pohro-
madě, upravila tak, že kalhoty vypadaly více méně stejně jako
předtím.

Svázala oba kusy provazu dohromady tím nejpevnějším
uzlem, který ji kdysi naučil otec. Zatahala za nový provaz –

dlouhý zhruba jako čtyři její dlaně od konečků prstů k zápěstí. Držel pohromadě. Stočila ho a zastrčila si ho do šatů.

Provede to zítra.

Svůj plán Kestrel zahájila poté, co se vězni vrátili z dolů.

V mlžném nazelenalém soumraku předstírala, že jí večeri. Srdce jí stále bušilo jako divé posledními zbytky ranní drogy. Ale nakonec se její silný tep zklidnil. Měla být nervózní, ale nebyla. Byla si jistá, že to vyjde. Věděla to.

Dozorkyně se stříbrnými copy ji spolu s ostatními vězenkyněmi vedla zpátky do cel. Zabočily do chodby vedoucí k její cele. Kestrel nepozorovaně vytáhla z šatů nastavovaný provaz. Schovala ho v pěsti a tu nechala spočinout na svém stehně. Dozorkyně zamykala vězenkyně jednu po druhé do cel. Potom, stále otočená ke Kestrel zády, přistoupila k její cele a odemkla ji.

Kestrel se k ní zezadu připlížila s provazem napnutým mezi rukama. Přehodila jí ho přes hlavu a utáhla kolem krku.

Žena se začala zmítat. Kestrel přepadla divoká představa, že ulovila nějakou obrovskou rybu. Pevně ji svírala a jejího sípání si vůbec nevšímala. Žena s ní udeřila o zeď, ale Kestrel ji nepustila. Utahovala provaz tak dlouho, až se žena v bezvědomí zhroutila na podlahu.

Vrazila do své cely a horečnatě vyhrabala ze země klíč od brány. Když se vrátila do chodby, spatřila klíč od cel, který dozorkyni vypadl z ruky, a taky ostatní vězenkyně, postávající tam kde předtím. Tváře měly prázdné, ale postoj nejistý, ruce svěšené, šhubající prsty. Byly dostatečně při vědomí, aby si uvědomovaly, že takhle jejich večery běžně neprobíhají. Ale zdálo se, že žádná z nich neví, jak s tím naložit.

„Pojďte se mnou,“ vyzvala je Kestrel, i když její nabídka byla tak bláhová, že hraničila se sebevraždou. Jak by je asi dostala bez povšimnutí až k bráně? Nemůže zachránit celý tábor. Jak by přežily v tundře, aniž by je zase chytili? Ale přesto... „Pojďte se mnou,“ zopakovala. Zamířila chodbou směrem k východu. Posunky jim naznačovala, aby ji následovaly. Ale ženy stály bez hnutí. Když jednu z nich popadla za ruku, žena ucukla.

Nakonec Kestrel jen zvedla ze země klíč od cel a vtiskla ho vězenkyni do ruky. Ale její prsty byly tak uvolněné, že jí z nich klíč vypadl na podlahu.

Zaplavilo ji zklamání – a také pocit úlevy, ale vzápětí se zastyděla za to, že se jí ulevilo. Chtěla se jim omluvit. Ale ze všeho nejvíc chtěla žít. A taky věděla – bylo to ostré a pronikavé uvědomění – že pokud neodejde teď hned, tak tady zahyne.

V dlani svírala klíč od brány. „Nechám vám bránu otevřenou,“ slíbila jim.

Nikdo jí neodpověděl.

Otočila se a rozběhla se pryč.

Nebyla dostatečná tma. Proklínala tu nazelenalou oblohu. S takovou si někdo určitě všimne jejího stínu kradoucího se podél zdi vězeňského bloku.

Ale nikdo si jí nevšiml. Okna kasáren dozorců jasně svítila. Slyšela jejich smích. U brány stál na stráži jen jeden jediný z nich. Mladý muž se líně opíral o mříže.

Stále ještě skrčená ve stínu vězeňské budovy si Kestrel v ruce přesunula těžký klíč. Z dlaně jí trčelo jeho zubaté zakončení.

Dozorce u brány se zavrtěl. Zdálo se jí, že zavřel oči. Povzdechl si a uvelebil se do pohodlnější polohy.

Pohotově se k němu rozběhla, její rozedrané boty byly na zemi zcela nehlučné. Rukou s klíčem se prudce rozmáchl a udeřila ho do hlavy.

Ležel jí zhroucený u nohou, skráň mu krvácela. Kestrel zápasila s klíčem, hlasitě lapala po dechu, až se zalykala. Až do chvíle, než se pokusila klíč strčit do zámku brány, si vůbec nepřipouštěla možnost, že by to nebyl ten správný klíč. Že ji, nebo Verexe, nebo senátora, někdo podvedl.

Zachvátila ji hrůza. Ale klíč do zámku zapadl a otočil se v něm bez potíží. Nenadělal o nic víc hluku než nůž zakrojený do másla.

Byla radostí bez sebe. Srdce jí málem vyskočilo z hrudi, která se úlevou uvolnila. Se smíchem vydechla.

Otevřela bránu a vyklouzla ven do tundry. Nejdřív pomalu a tiše, ale pak se rozběhla rychlostí pronásledované zvěře.

Byla volná.

Nohou zapadla do kaluže. Země byla promáčená vodou. Okolní porost byl moc nízký a křovinatý na to, aby poskytoval jakýkoli úkryt. Nebylo kam se schovat. Byla moc na očích. Sípavě oddechovala, tep měla nepravidelný, nohy rozpálené a zdřevěnělé.

A v tom uslyšela koně.

Nedokázala potlačit vyděšené zavzlykání. Slyšela je přímo za sebou. Rozptýlené všude kolem. Cválající. Na lovu.

A pak zazněl výkřik. Někdo ji zahlédl.

Jako malého zajíčka, nebo lištičku.

Utíkej.

Rozběhla se. Neviděla, kam vlastně běží, a nemohla se otočit za sebe. Vzduch jí dráсал hrdlo. Zakopla a málem spadla, ale donutila se běžet dál. Slyšela, jak koně zastavují. To bylo ještě horší, protože to znamenalo, že z nich strážce sesedají. Museli být blízko, a to ona nechtěla vědět. Nemůže to přece takhle skončit.

Někdo ji však zezadu popadl a povalil na zem. Zakřičela do rozmáčené zeminy.

Dovlekli ji bránou zpátky do vězení. Sama jít odmítala. Táhli ji blátem, a nakonec ji nesli.

Stejně jako prvního dne ji přivedli před ženu se stříbřitými copy. Přes krk se jí táhl tenký fialový šrám. Kestrel ji měla zabít. Všechny ostatní vězenkyně měla pozamykat do cel. Na její útěk přišli moc rychle. Nezískala dostatečný náskok. Další chyba.

„Říkala jsem ti, že když budeš poslušná, nikdo ti neublíží,“ připomněla jí žena. Od svého opasku odepnula stočený bič.

„Ne,“ příkrčila se Kestrel. „Prosím. Už to víckrát neudělám.“

„Já vím, že ne.“ Žena potřásla bičem a ten se jí u stehna s prásknutím rozvinul.

„Nedává to smysl.“ Kestrelin hlas zeslábl a vyskočil o oktávu výš. „Když to uděláte, nebudu moct pracovat.“

„Nejdřív ne. Ale myslím, že potom z tebe bude mnohem lepší pracovní síla.“

„Ne. Prosím. Proč mě chcete trestat, když si to nebudu pamatovat? Nevzpomenu si na to, budu stejná jako ti ostatní vězňové, zapomenu na to. Zapomenu na všechno.“

„Budeš si to pamatovat dost dlouho.“

Kestrel sebou divoce škubala, ale vtom už jí něčí ruce na zádech rozepínaly šaty. Otočili ji, přitlačili čelem k bráně a připoutali ji k mřížím. Vítr jí zašelestil na holých zádech.

Nebylo by to poprvé, co by mě někdo zbičoval, vybavila si Arinův hlas. *Myslela sis, že bych nedokázal snést trest za to, že mě chytili?*

Zděšeně se snažila ze svých pout vyvléct.

„Princezničko,“ ozvala se za ní dozorkyně.

Svaly měla celé napjaté, ramena shrbená. Nemohla se nadechnout.

„Každý nový vězeň září jako malá lucernička,“ pokračovala dozorkyně. „Ta tvoje čírou náhodou svítí jasněji než ty ostatní. Pro všechny bude nejlepší, když konečně zhasne.“

Kestrel přitiskla čelo k mřížím. Zahleděla se do tundry za nimi. Začínala zase dýchat. Rychle a přerušovaně.

Uslyšela ostrý, hvízdavý zvuk, jako když vzlétají ptáci.

Na záda jí dopadl bič. Přímo se do ní zařízl. Po žebrech jí začalo něco stékat.

Nebyla statečná. Jak bičování pokračovalo, slyšela samu sebe křičet. Vůbec se nepoznávala.

Vzpomínku na Arinův zpěv v sobě Kestrel kdysi pečlivě uchovávala jako nějaký poklad. Měla strach, že by na něj mohla z nějakého důvodu zapomenout. Na ty houpavé hluboké tóny a líbezné odmlky. Nebo na to, jak dlouho dokázal udržet tón, a jak zbožňovala zvuky jeho nádechů stejně, jako jeho schopnost zpívat překrásnou melodii tak dlouho, dokud neskončila přesně tam, kde měla.

Ale poté, co ji odvázel od brány a její záda hořela bolestí, kdy nedokázala chodit a místo kostí měla rosol, spatřila v ruce

dozorkyně pohár s vodou. Okamžitě se po něm natáhla. Žadonila o to, aby se mohla napít.

Přiložili jí pohár k ústům. Ucítla tu stříbřitě kovovou chuť noční drogy. Myšlenka na to, že se z ní stane to, co z ostatních vězňů, už jí nepřipadala tak nesnesitelná.

Zapomenout na všechno se jí zdálo jako milosrdné řešení. Koneckonců, na co by měla vzpomínat?

Na někoho, koho nikdy nemohla mít? Na přátele, kteří buď zemřeli, nebo ji opustili? Na otce, který ji nemiloval?

Pohár se naklonil. Voda jí stékala po jazyku, chladná a lahodná. Zapomněla na bolest, zapomněla, kde je, zapomněla, kým byla, a zapomněla na to, že se kdy vůbec bála zapomnění.

ARIN PŘIPOJIL ZAJATÉ VALORIÁNSKÉ LODĚ KE SVÉ FLOTILE.

Část dakranských námořníků byla vyslána na průzkum akvaduktů a objevila zdroj jedu, který proudil městským vodovodním potrubím. Byla to obrovská nádrž zaklesnutá v horském tunelu napojeném na řadu kaskádovitých vodních kanálů rozmístěných na horském svahu. Nádrž byla důmyslně navržena – vypouštěla do vody hustou nahnědlou tekutinu v množství přesně odměřeném systémem vnitřních závaží a protizávaží.

Když Arin nádrž spatřil, poté co ji snesli z jednoho ze starých horských výkopů, které herranští otroci před deseti lety používali ke stavbě tunelu, měl sto chutí ji shodit z útesu a sledovat, jak se dole roztrhne o skaliska. Místo toho ji však pomohl opatrně snést dolů a nechal ji uložit v městské zbrojnici, aby v případě obléhání mohli jed použít proti Valoriánům.

Všichni obyvatelé města prozatím pili dešťovou vodu nachytanou do sudů, nebo vodu dovezenou z venkova. Museli se v konzumaci vody uskrovnit, dokud Arin po několika dnech